

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : डिसेंबर – २०२५

तृतीय वर्ष

सत्र – ५

विषय:- साहित्यातून समाजदर्शन (भाग-१) (HDSE-503)

दिनांक : १५/१२/२०२५	गुण : १००	वेळ : स. १०.०० ते दु. १.००
सूचना :	सर्व प्रश्न सोडवा.	

प्रश्न १ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा (कोणतेही दोन) (४०)

१. भारताच्या वाईट आर्थिक स्थितीची कोणती कारणे न्या. रानडे यांनी सांगितली ?
२. मध्ययुगीन गावगाड्याची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
३. महात्मा गांधींच्या स्वराज्याचा अर्थ आचार आणि साधने यांची सविस्तर माहिती द्या.
४. गो. ग. आगरकरांच्या मतानुसार तरुण सुशिक्षितांनी कोणत्या सुधारणा घडवून आणणे आवश्यक आहे ? का ?

प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) (३०)

१. भारताची आर्थिक स्थिती सुधारण्यासाठी न्या. रानडे यांनी कोणते उपाय सुचविले ?
२. लोकहितवादींच्या 'शतपत्रे' लिहिण्यामागील हेतू स्पष्ट करा.
३. महात्मा फुले यांनी शेतकऱ्यांच्या दारिद्र्याची कोणती कारणे सांगितली ?
४. शेतकऱ्यांच्या समस्यांवर महात्मा फुले यांनी कोणते उपाय सुचविले ?
५. इंग्रजी राजवटीचे कोणकोणते फायदे वि. कृ. चिपळूणकरांनी सांगितले ?

प्रश्न ३ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (३०)

१. वि.कृ.चिपळूणकर : इंग्रजी राजवटीचे तोटे
२. लोकमान्य टिळक : शिवजयंतीचा राष्ट्रीय उत्सव
३. लोकमान्य टिळक : थोर पुरुष निर्माण होण्यास कारणीभूत घटक
४. डॉ. धनंजयराव गाडगीळ : ब्रिटीशकालीन आर्थिक बदल व परिणाम